

Sahib ve Başmuharriri
SİRET BAYAR
Memleket menafine aid yazılara
savfalarımız acuktur.
Basılmayan yazılar geri
verilmez.

ULUS SESİ

— SİYASAL GÜNDELİK TÜRK GAZETESİ —

Sayı 1403
19 Birincikânun 1939
Salı
Sayısı 2,5 Kuruştur
Günü geçmiş Nushalar 10 K.

On üçüncü yıl

Resmî ilânların santimi 25, hususî
ilânların kelimesi (4) kuruştur.

Kuruluş yılı 1 Ağustos 927

Cumhurreisi İnönü Ankarada

Tasarruf ve millî iktisat

Yazan: A. N. Önt

Millî kurtuluşu, Ebedî Şef Atatürk gibi bir dahî askerî idaresi altında şerefli ve kahraman ordusile temin eden Türk milleti için iktisadî kalkınma ile millî varlığını takviye etmek, inkılâp vazifelerinin başında gelen ikinci bir kurtuluş hareketi olacaktır.

İzmirde toplanan iktisat kongresinden dönüşte Atatürk, Eskişehirde irat buyurdukları tarihî nutuklarında bu gayeye şu veciz cümlelerle işaret etmişlerdi: (Askerî zaferler, bir milletin kurtuluşunda ne derece müessir olursa olsun bu zaferler içtimaf ve iktisadî hamleler ve ilerlemelerle tamamlanmazsa neticeden her zaman şüphe edilebilir.) Bu realist görüşü tahakkuk ettirmek için bir mücadele ile kabil olacaktır.

İnkılâbın büyük başvekilî millî Şefimiz, 929 yılında birinci yerli malı ve tasarruf haftasını açarken şu emri tekrarlamıştır: (Her Türk müstahsili millî istihsalı çoğaltmak, millî mahsullarımızın kalitesini yükseltmek ve kıymetlendirmek vazifesini şuurlu bir milliyetçilik duygusile yapacak ve ondan sonra Türk müstehliki bu millî mahsulleri yine şuurlu bir milliyetçilik zevkile ön safta bir istihlâk maddesi olarak görmeğe alışacaktır.

..... Tasarruf karakterimiz şu olmalıdır: millî istihsalı çoğaltmak ve kıymetlendirmek, millî mahsul istihlâk etmek, millî istihsal için bir sermaye unsuru olarak ta-

sarrufta bulunmak.)

İşte, onuncu yerli malı ve tasarruf haftasını açan sayın başvekilimiz Refik Saydam millî Şefimizin on sene evvel verilen isabetli emirlerinin müsbet neticelerini etrafı tetkik ve izahlara dayanan son nutuklarında tebarüz ettirmektedir. Nutuk, tasarruf ve millî iktisadımızın umumî hatları hakkında her Türk yüreğini emniyetle, inşirahla karbartacak rakamlara müstenit izahlar verdiği için üzerinde fazla duracağım.

Bu kısa girişten sonra tasarrufun millî iktisatla olan yakın alâkalarını ve bir milletin sermaye terakümünde ve ilerleme hareketlerinde tasarrufun ne dereceye kadar faal rol oynadığını araştıralım. Tasarruf, lûgat manasile (Biriktirme, artırma) dir. İktisat ilmine nazaran tasarrufsa şu şekilde tarif edilir: (İstihsal edilen kıymetlerin bir kısmını yine kıymet yaratmak üzere istihlâk etmiyerek artırmadır.) bu izaha göre tasarruf aktif bir rol almaktadır. Ancak bu tasarrufun da içtimaf nizamı koruyan hukukî ve ahlâkî esaslara uygun olarak yapılması lâzımdır. Yoksa, fertlerin emniyet ve itimadını kırarak şekilde bir nevi (kıymet spekülasyonu) diyebileceğimiz oyunlarla faaliyete geçen (tasarruf terakümünün) faidesinden ziyade zararı dokunacağını kabul etmek zaruridir. Bu nevi tasarrufların garbın sermayedar milletleri arasında zaman zaman — Sonu 2 inci sayfede —

Millî Şef, istasyonda teza-hüratla karşılandı

Cumhurreisi İsmet İnönü

Ankara 18 (A. A.) — Reiscumhur İsmet İnönü-yü hamil hususî tren dün gece saat 23 te Sivastan Ankaraya müteveccihen hareket etmiştir.

Ankara 19 (A. A.) — Reiscumhur İsmet İnönü dün saat 15 te Ankaraya avdet buyurmuşlardır.

Millî Şef, vilâyet hududunda, Başvekil Refik Saydam ve Vali tarafından, garda da Büyük Millet Meclisi Reisi Ab dülhalik Renda, Mareşal Fevzi Çakmak, Vekiller, Mebuslar, Genelkurmay, Millî Müdafaa vekâleti ve diğer vekâletler erkânı tarafından karşılanmışlardır.

Kalabalk bir halk kütlesi Millî Şefini saygı tezahürleriyle alkışlamışlardır.

Ulus Sesinin

Zelzele Felâketzedelerine İkinci Yardım Listesi

Lira Kuruş

5	Makineştevîk İpeksümer
2	Şaför Salih Öz yardımcı
7	Yekûn

Dikili Felâketzedeleri için gazetemizde açtığımız yardım listesine teberraat devam etmektedir.

İlk parti olarak topladığımız 9475 krş. Mardin Ziraat Bankasının 9/12/

Fin - Rus harbi

Ankara 18 (A. A.) — Fin tebliği: Kareli berze-hinde Ruslardan müteadit defalar Petalin nehri üzerinde taarruza geçmişlerdir. Bu taarruzlar püskürtülmüştür.

15, 16 Kânunuevvelde Rusların 30 zırhlı ve tankı tahrip edilmiştir. Ladoga gölünün şimalında da taarruzlar yapılmış ve püskürtülmüştür. Üç düşman taburu imha edilmiştir.

Ladoga gölü üzerinde bir bataryamız üç düşman tankını tahrip etmiştir. Hava kuvvetleri de çok faaliyet göstermiştir.

İskenderunda Tertip edilen seri konferans

Ankara 18 (A. A.) — İskenderun Halkevinin tertip ettiği seri konferansına dün Halkevi salonunda başlanmış, Hatayın ırkı, durumu hakkında ilk konferans verilmiştir.

Konferansta, vali, mülki ve askerî erkân, kalabalk bir halk kütlesi hazır bulunmuştur.

939 Tarih ve 664 numarası ile Ankara Kızılay Umumî Merkezine gönderilmiştir.

İkinci parti bu günden itibaren başlamıştır. Kurban Bayramı yakla— Sonu 2 inci sayfede —

Tasarruf ve millî iktisat

— 1 inci sayfadan —

man belirin inkişafı (19. ncı) asrın belli başlı mümeyyiz vasıflarından olmuştur. Sermaye terakümünün daha ziyade (Liberal) ve [Endividua list] esaslardan kuvvet alarak bir (sermaye diktatörlüğü) kurmasına karşı tedbir almak modern Türk devleti için millî bir vazife idi Devletçiliği faaliyetinin hakiki nazım olarak kabul eden Cumhuriyet halk partisi hükümetleri millî sermaye hareketlerini tam bir uyanıklık içinde takip etmiş ve bu vazifenin ifasında çok hassas davranmış.

Bugün millî bankalarımıza vatandaşların sarılınmaz bir emniyetle ve muntazam yatırdıkları [Tasarruf kıymetlerinin] millî istihsalımız üzerindeki müsbet tesirlerini görmekteyiz. Bundan daha memleketin toprak altı servetlerinin işletilmesinde ve sınıai tesislerin meydana getirilmesinde oynadığı rol da göz önünde tutulursa [Tasarrufun] millî istihsal ve millî iktisadımızın inkişafındaki hayırlı tesirleri görülür.

Her Türkün, günlük ihtiyaçlarının makûl hadini geçmemek suretile yapacağı masraflardan hariç olarak arttırabileceği [kıymetleri] yine [kıymet] yaratmak maksadile millî bir bankanın muayyen şartlar dahilinde emrine vermesi, Türk millî kalkınmasına yapacağı yardım itibarile çok ehemmiyetli bir mevki tutacağından şüphe etmediğimiz lâzımdır.

A. N. Önüt

Umum Neşriyat ve yazı işleri Müdürü
Siret Bayar

Mardin
Ulus Sesi Matbaasında
basılmıştır.

Vali Vekilimiz Bay İzzet Akın

Bir müddetten beri Ş. hrimiz Vali Vekilligini yapmakta bulunan Sayın Jandarma Komutanımız Bay İzzet Akın'ın Ş. hrimiz Vali Vekilligine tayin edilen Bay Kudretin Adanadan geleceği zamanı kadar Vilâyet işlerini idarede devam edeceği memnuniyetle haber alınmıştır.

Bay İzzet Akına muvaffakiyetler dileriz.

Almanya ile Uruguvay arasında hadise mi çıkacak?

Ankara 18 (A. A.) — Alman cep kravezörü Graf Fon Spee kendisini Montevideo limanında batırması Uruguvayda teessür uyandırmıştır. Çünkü geminin enkazı gidüp gelen vapurların seyrü seferine engel teşkil edecektir.

Uruguva hükümeti, kravezöre, istenmiş olan mühleti vermiş olduğu kanaatındadır.

Almanya ile Uruguvay arasında bu yüzden bir hadise çıkacağı kanaati izar edilmektedir. Kravezör Almanyadan gelen bir emirler kendini batırmıştır.

vezör Almanyadan gelen bir emirler kendini batırmıştır.

Felâketzedelere Yardım listesi

— 1 ncı sayfadan mabat— şiyor. Bu hayırlı günlerde felâkete uğrayan yurtdaşlarımızın ıstırap ve iniltilerini dindirmek için elinizden geldiği kadar yardımda bulununuz. Bu sizin için hem dini ve hem de millî bir borçtur.

Radıyo

19-12-939 Salı

12,30 Program Ve memleket saat ayarı
12,35 Ajans ve meteoroloji haberleri
12,50 Türk müziği
13,30,14,00 Müzik Hafif Müzik — PI
18,00 Program
18,05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri
18,25 Müzik Cazband plak
18,55 Konuşma Aile Ziraatı
19,10 Türk müziği: Klasik program
19,50 Konuşma Çocuk terbiyesi
20,05 Türk müziği: Karışık program
21,00 Konser takdimi Halil Bedii Yönetken
21,15 Müzik Rodyo Orkestrası — Şef: Dr. E. Pratorius
22,00 Memleket Saat Ayarı Ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo, nukut borsası fiyat
22,20 Serbest saat
22,30 Müzik Operetler
22,55 Müzik (cazband) program. Ve kapanış
Iranca Saat 13,00 ve 18,45 de
Arapca: Saat 13,15 ve 19,45 de
Fransızca: Saat 13,45 ve 20,15 de

Mardin gümrük muhafaza taburu Satınalma komisyon başkanlığından

Cinsi	Miktarı Kilo	Muhammen bedeli Lira	Mavakkat teminatı Lira Kuruş	
Sığır eti	33600	7224		
Keçi (çepiç) eti	33600	8904	667 80	19/12/939 dan itibaren bir ay zarfında pazarlıkla ikmal edilecektir.

1 — 13/12/939 Çarşamba günü yapılan (Koyun, Sığır ve Keçi - Çepiç) et eksiltmesinde koyun etine teklif edilen fiyat gümrükler muhafaza genel komutanlığınca gâli görüldüğünden koyun eti ihaleden çıkarılarak 2490 sayılı kanunun 40. ncı maddesine tevfiқан bir ay zarfında ikmal edilmek üzere Sığır veya keçi (çepiç) eti pazarlığa bırakılmıştır.

2 — Bu iki cins etten en ucuz fiyat teklif edileni tercih olunacağından muvakkat teminat azamisi üzerinden hesap edilmiştir.

3 — Şartnamesini görmek isteyenler hergün satınalma komisyonunda görebilirler.

4 — Eksiltme Mardin gümrük muhafaza taburu satınalma komisyonu tarafından tabur karargâh binası içinde yapılacaktır.

5 — İsteklilerin teminatlarını Mardin gümrük müdürlüğü muhasebe veznesine yatırdıklarına dair makbuzlarla belediye veya ticaret odasına kayıtlı olduklarını gösterir vesaikle 19/12/939 gününden itibaren bir ay zarfında hergün komisyonu muza müracaatları ilân olunur.

Mardin Seyyar Jandarma Tabur Komutanlığından

Alınacak erzakın miktarı		Tahmin kıymeti		Muvakkat teminat		İhale tarihi				Eksiltmenin şekli	Erzakın Cinsi
Kilo	Gr.	Lira	Kr.	Lira	Kr.	Tarih	Gün	Saat	DK		
65000		6825		511	88	29-12-939	Cuma	10		Kapalı	Ekmeklik has Un
150000		6000		450		" " "	"	12		Kapalı	Pişirme dahil
5000		850		63	75	30-12-939	Cumartesi	11		Açık	Arpa
1000		75		5	63	" " "	"	10	30	"	Kuru Fasulya
4000		280		21		" " "	"	11		"	Mercimek çekilmiş
5000		325		24	38	" " "	"	12		"	Bulgur
2500		625		46	88	2-1-940	Salı	10		"	Nohut
150000		1500		112	50	" " "	"	10	30	"	Pirinç
50000		3250		243	75	" " "	"	11		"	Saman
10000		2000		150		" " "	"	12		"	Kuru Ot
1200		540		40	50	3-1-940	Çarşamba	10		"	Sığır Eti
100000		1000		75		" " "	"	11		"	Sabun
500		375		28	13	" " "	"	11	30	"	Meşe Odunu
1200		240		18		" " "	"	12		"	Zeytin Yağı
2000		1960		147		" " "	"	15		"	Kuru Üzüm
										"	Sade Yağı

1 — Mardinde bulunan 8 Seyyar jandarma taburunun 939—940 Mali senesi Ağustos gagesine ihtiyacı olan yukarıda yazılı 15 kalem erzakın 15

gün müddetle eksiltmeye konmuştur.

2 — Eksiltme tabur komutanlığı binasında yapılacaktır.

3 — Kapalı eksiltmeler

için ihaleden bir saat evvel teminat ve teklif mektupları komisyona verilmelidir.

4 — Şartnameler tabur komisyonunda okunabi-

lir.

5 — Taliplerin ihale gününde teminat makbuzları ile müracaatları ilân olunur.

14-19-23 28